

hodí situace spojené se stolováním /co leží na pravé, levé straně talíře, kdo sedí po tvé levé, pravé straně, běžné i mimořádní situace všedního života /. S nástupem ŠD se dítě rovněž setkává s celou řadou pokynů, vysvětlení, příkazů. Je nutné, aby se naučilo uvědoměle používat slova vyjadřující polohu a směr. Jde o pojmy nahoru, dolů, vrch – střed – spodek, vysoký – nízký, začátek – konec, blízko – daleko, zde – tam, skrz – kolem, dovnitř – ven, nad – pod, jdi – zastav se, uvnitř – venku, blízko – daleko, nad – pod, k – od, rovný – křivý, přijít – odejít. Dítě by se mělo pomoci těchto pojmů naučit popisovat polohu objektů vzhledem k vlastní osobě /např. Předem mnou je stůl. Za mnou stojí židle./ a vzájemnou polohu dvou různých objektů /Nad stolem visí lustr/. Nezbytná je rovněž znalost částí těla, kdy se dítě bude setkávat s pokyny v nichž jsou názvy obsaženy /Ohlédni se přes rameno/. Znalost částí těla posílí u dítěte paměť, zlepši se pozorovací schopnost, umožní zralejší kresby postav.

V rámci rozvoje matem. představ je nezbytné seznámení se s pojmem skupina předmětů a vztahy mezi předměty ve skupině, což znamená:

- a) určovat vlastnosti daných předmětů /barva, tvar, velikost/ a třídít předměty na ty, které danou vlastnost mají či nemají /kostky jsou modré, nejsou modré/
- b) rozlišení a používání slov: všechny, ne všechny, žádný, každý, některý /vymalovat ne všechny hrušky zeleně/
- c) tvořit soubory předmětů na základě předem vymezené vlastnosti
- d) tvořit dvojice předmětů a rozhodovat, ve kterém souboru je předmětů více, méně, stejně
- e) rozhodovat o pravdivosti nebo nepravdivosti různých tvrzení

Dítě předškol. věku se má učit - vytvářet skupiny předmětů o daném počtu prvků /1-6/
 - osvojovat si číselnou řadu od 1-6 /vhodné osvojovat pomocí říkanek/
 - rozkládat skupinu předmětů na dvě skupiny a určovat počet předmětů v každé skupině /využívat kostek, knoflíků/

5. Orientace v čase - orientace v pojmech ráno, poledne večer, včera, dnes, zítra.

6. Znalost barev zvětšuje potěšení z pozorování okolí, umožňuje rozlišovat a vybírat si podle barev, podporuje schopnost dítěte popsat co vidí. Rozvíjíme přes srovnávání, kdy dítě učíme zpoč. přiřazovat k sobě stejně barvy, poté opakuje jméno barvy, později jmenuje barvy samo, v jednom období vhodné učit pouze jednu barvu. Hovořte s dítětem o barvách, hrejte si na barevné /žlutý, zelený/ dny.

7. Osobní informace - znalost jména, příjmení, věk, datum narození, jména rodičů, adresu, město v němž bydlí

8. Mluvení a konverzace - jedna z nejdůležitějších věcí, kterou pro dítě můžeme udělat, je mluvit s ním. Mluvení, mluvení, mluvení je skvělá výživa, která přinese ovoce.

Předčítání - pětileté děti, kterým rodiče předčítají mají mnohem rozvinutější jazykové dovednosti, než děti, které tuto zkušenost neměly. Motivovat dítě k převyprávění příběhu podle obrázků. Rozvoj slovní zásoby - nechte se vést dítětem, zkuste ho naučit jména věci, které zná, na které se ptá. Vhodné je užívat dramatizace děje s využitím maňášků, loutek, hry na „něco“ /doktora, obchod.../ atd.

Dejte dítěti šanci svobodně se vyjádřit! Nepředpokládejte vždy, co by mělo říci! Nezapomeňte, že mluvení je pro něho novou dovedností, že může chvíli trvat, než se mu podaří jeho myšlenky vyjádřit, ptejte se na názor na různé události. Povídání a konverzace rozvíjí u dítěte důvěru, pomáhá dítěti najít správný přístup k novému učiteli, dalším dětem a dospělým v jeho okolí, buduje v dítěti vyjadřovací schopnosti, pomáhá mu lépe pochopit pokyny, způsobí, že první učení je pro dítě zdrojem radosti, vede k rozšíření slovní zásoby, což vytváří lepší předpoklady pro čtení

Doporučená literatura: časopis Méd'a Pusik,

Veberová E. a kol.: Těšíme se do školy, SPN, Praha 1990

Andersonová Jean a kol.: Dobrý start do školy, Portál, Pha 1993

Kárová V: Počítání bez obav, Portál, Pha